

T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29.10.2026
Sayı: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Fındık Üretiminin Desteklenmesi ve Fındık Piyasasının Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Elvan IŞIK GEZMİŞ
YENİ Parti Giresun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyşleri
Tarih: 1-10-2026	Esas No: 2/3819

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
0 7 .Eylül 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 7 Eylül 2026
No: 1935181

GENEL GEREKÇE

Fındık, Türkiye'nin tarımsal üretimi, ihracat geliri, kırsal nüfusun korunması ve Karadeniz Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yapısı açısından stratejik nitelikte bir üründür. Başta Giresun, Ordu, Trabzon, Samsun, Düzce, Sakarya ve çevre iller olmak üzere çok geniş bir coğrafyada yüz binlerce aile doğrudan veya dolaylı biçimde fındık üretiminden geçimini sağlamaktadır. Üretim yalnızca ekonomik faaliyet değil; toprağın korunması, kırsal yerleşimin sürdürülmesi, göçün azaltılması ve bölgesel kültürün devamı bakımından da önem taşımaktadır.

Türkiye'nin dünya fındık piyasasında sahip olduğu güçlü konuma karşın üreticiler, ürünün oluşturduğu katma değerden yeterli payı alamamaktadır. Gübre, mazot, zirai ilaç, enerji ve işçilik giderlerinde yaşanan artışlar üretim maliyetini yükseltirken, taban alım fiyatının hangi ölçütlere göre belirlendiği açık biçimde ortaya konulamamaktadır. Fiyatın hasada çok kısa süre kala veya hasat başladıktan sonra açıklanması, borç ve nakit ihtiyacı bulunan üreticiyi ürününü düşük bedelle satmaya zorlayabilmektedir.

Taban fiyatın yalnızca bir siyasi veya idari karara dayanması, üreticinin gelecek üretim dönemine ilişkin plan yapmasını güçleştirmektedir. Üretim maliyetinin Bakanlıkça hesaplanmasına dayalı bir sistem ise hangi maliyet kalemlerinin hesaba katıldığı, aile işçiliğinin nasıl değerlendirildiği ve verim varsayımının hangi ölçüte göre belirlendiği tartışmalarını beraberinde getirebilmektedir. Bu nedenle teklif, fiyat güncellemesini yoruma açık bir maliyet hesabına değil, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan resmî ve herkes tarafından ulaşılabilir göstergelere bağlamaktadır.

Teklifle 2026 üretim yılı için elli randıman levant kalite kabuklu fındıkta kilogram başına 350 Türk lirası başlangıç tabanı belirlenmektedir. Giresun kalite fındığa yüzde 10 kalite farkı uygulanarak bu ürün için kilogram başına 385 Türk lirası güvence altına alınmaktadır. Bu tutarların sonraki yıllarda güncelliğini yitirmemesi için bir önceki yıl fiyatı; yüzde 60 oranında Tarımsal Girdi Fiyat Endeksindeki, yüzde 40 oranında ise mevsimlik tarım işçilerinin ortalama günlük ücretindeki yıllık değişim esas alınarak artırılacaktır. Böylece hem tarımsal girdiler hem de fındık üretiminin en önemli giderlerinden biri olan işçilik fiyat sistemine yansıtılacaktır.

Hesaplanan fiyatın altında alım fiyatı açıklanamayacak, ancak piyasa koşulları ve ihracat gelirlerinin uygun olması hâlinde daha yüksek fiyat belirlenebilecektir. Böylelikle fiyatın piyasa gerçeklerinden tamamen kopmasına yol açabilecek her yıl ilave refah payı uygulaması yerine, 2026 yılı için üreticinin talep ettiği düzeyde başlangıç fiyatı belirlenmekte ve bu fiyatın satın alma gücü resmî endekslerle korunmaktadır.

Üreticiyi koruyacak bir fiyat politikasının etkili olabilmesi için ürünün bu fiyattan satın alınacağını da güvence altına alınması gerekmektedir. Bu nedenle TMO'ya, Çiftçi Kayıt

Sisteminde kayıtlı üreticinin resmî üretim miktarına kadar satışa sunduğu ve alım kriterlerine uygun ürünün tamamını satın alma yükümlülüğü getirilmektedir. Alım noktalarının zamanında açılması, randevu sürelerinin sınırlandırılması ve ürün bedelinin yedi iş günü içinde ödenmesi kanuni zorunluluk hâline getirilmektedir.

Fındık üreticisinin örgütlü gücünün artırılması da teklifin temel amaçları arasındadır. Uzun yıllar üreticinin ürününü değerlendiren FİSKOBİRLİK'in mali ve operasyonel gücünün zayıflaması, üreticinin pazarlık imkânını daraltmıştır. Teklifte FİSKOBİRLİK'in özerk yapısı korunmakta; TMO alımlarına protokolle katılması, ürün işleme, depolama, pazarlama ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesi ve üretici ortaklarından alım yapabilmesi için uygun finansmana ulaşması sağlanmaktadır.

Rekolte tahminlerinin farklı kurumlarca farklı yöntemlerle açıklanması, fındık piyasasında belirsizlik ve spekülasyon yaratabilmektedir. Bu nedenle sınırlı ve çalışabilir üye yapısına sahip Rekolte Teknik Kurulu oluşturulmakta; kamu kurumlarının kararlarında kullanacağı tek resmî rekolte verisinin bu kurul tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

Fındık üreticisinin sorunları yalnızca fiyat ve alımla sınırlı değildir. Zirai don, dolu, sel, heyelan, kuraklık, aşırı sıcaklık, fırtına, hastalık ve zararlılar her yıl üretim ve gelir kaybı riski yaratmaktadır. Zarar tespitlerinin uzaması ve ödemelerin gecikmesi üreticinin bir sonraki üretim dönemine hazırlanmasını engellemektedir. Teklifte zarar tespit ve ödeme süreleri sınırlandırılmakta; tarım sigortası bulunmayan küçük üreticilere de belirli şartlarla destek sağlanması öngörülmektedir.

Üreticinin hasat döneminde nakit ihtiyacı nedeniyle ürününü düşük fiyata satmak zorunda kalmaması için lisanslı depoculuk ve elektronik ürün senedi sistemi desteklenmektedir. Depo kira, nakliye ve analiz giderlerinin belirli süreyle karşılanması; elektronik ürün senedi karşılığında uygun finansman sağlanması öngörülmektedir. Böylece üretici ürününü güvenli koşullarda muhafaza ederek fiyatların elverişli olduğu dönemde pazarlayabilecektir.

Anayasa'nın sosyal devlet ilkesini düzenleyen 2'nci maddesi, Devletin temel amaç ve görevlerine ilişkin 5'inci maddesi, tarım arazileri ile üreticinin korunmasına ilişkin 45'inci maddesi, planlamaya ilişkin 166'ncı maddesi ve piyasalarda düzen ve sağlıklı işleyişin sağlanmasına ilişkin 167'nci maddesi; tarımsal üretimin ve üreticinin etkin politikalarla korunmasını gerekli kılmaktadır. Teklif, üretici gelirinin korunmasıyla piyasa ve ihracat dengesini birlikte gözetken, fiyatı resmî göstergelere bağlayan, kamu alım garantisi sağlayan ve üreticinin örgütlü yapısını güçlendiren bütüncül bir sistem kurmayı amaçlamaktadır. Teklif ile fındık piyasasında öngörülebilen, denetlenebilir ve üretici odaklı kalıcı bir sistem kurulması; fiyat belirleme sürecinin idari takdire bağlı olmaktan çıkarılarak objektif ölçütlere dayandırılması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle Kanunun amacı ve kapsamı düzenlenmektedir. Kanunun yalnızca fındık taban alım fiyatını belirleyen sınırlı bir düzenleme olarak kalmaması; fındık üretiminin sürdürülebilirliği, üretici gelirinin korunması, kamu alım güvencesi, destekleme ödemeleri, rekolte tespiti, doğal afet yardımları, lisanslı depoculuk, ürün finansmanı ve üretici örgütlerinin faaliyetleri gibi üreticiyi ve fındık piyasasını doğrudan ilgilendiren alanların bütüncül biçimde ele alınması amaçlanmaktadır.

Maddenin kapsam hükmüyle Kanunun uygulanacağı faaliyet alanları, kamu kurumları ve üretici örgütleri açıkça belirlenmekte; böylece Kanunun hangi işlemler ve aktörler bakımından uygulanacağı konusunda ortaya çıkabilecek tereddütlerin önlenmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2- Maddeyle Kanunun uygulanmasında kullanılacak temel kavramlar tanımlanmaktadır. Bakanlık, ÇKS, FİSKOBİRLİK, Komisyon, TMO, üretici, rekolte, lisanslı depo ve Tarım-GFE gibi kurum ve kavramların açık biçimde tanımlanmasıyla uygulamada kavram birliği sağlanması amaçlanmaktadır.

Giresun kalite ve levant kalite fındık ile taban alım fiyatının hangi kalite ve randıman üzerinden belirleneceğinin açıkça gösterilmesi; fiyat hesaplama, kamu alımı, kalite farkı ve destekleme hükümlerinin tereddütsüz uygulanmasına hizmet etmektedir.

MADDE 3- Fındık piyasasına ilişkin kararların farklı kurumlar tarafından birbirinden kopuk biçimde alınması; üretim, rekolte, alım, depolama ve ihracat politikaları arasında eş güdüm sorunu doğurmaktadır. Maddeyle, üretici, kamu, kooperatif, bilim ve ihracat kesimlerinin dengeli biçimde temsil edildiği, üye sayısı sınırlı ve toplanabilir nitelikte bir Fındık Piyasası ve Fiyat İstikrar Komisyonu kurulmaktadır.

Komisyonun on bir üyeden oluşması, hem sektörün temel aktörlerinin temsilini hem de karar süreçlerinin işlemlerini sağlayacak niteliktedir. Üniversitelerin tamamının doğrudan katılması yerine, Yükseköğretim Kurulunca fındık konusunda bilimsel çalışması bulunan tek bir öğretim üyesinin görevlendirilmesi öngörülerek üyelik yapısının gereksiz biçimde genişlemesi önlenmektedir. Komisyonun hazırladığı hesaplama cetvelinin Bakanlık bakımından bağlayıcı asgari sınır oluşturmasıyla fiyat belirleme sürecindeki idari takdir alanı sınırlandırılmaktadır.

MADDE 4- Maddeyle Komisyonun görevleri ile toplantı ve karar usulü düzenlenmektedir. Komisyonun yalnızca görüş bildiren sembolik bir yapı hâline gelmemesi için taban fiyat hesaplama cetvelini hazırlaması, resmî rekolte çalışmalarını sonuçlandırması, kamu alım kapasitesini değerlendirmesi, lisanslı depoculuk ihtiyaçlarını belirlemesi ve her yıl fındık piyasasına ilişkin rapor yayımlaması hükme bağlanmaktadır.

Toplantı ve karar yeter sayıları açıkça düzenlenerek Komisyonun az sayıda üyenin katılımıyla karar almasının önüne geçilmekte; toplantı tutanakları, hesaplama cetvelleri ve alınan kararların kamuoyuna açıklanması yoluyla şeffaflık sağlanmaktadır.

MADDE 5- Fındık taban alım fiyatının her yıl idari ve siyasi takdirle belirlenmesi, üreticiler açısından belirsizlik oluşturmakta ve fiyatın açıklanma zamanı ile hesaplanma yöntemi konusunda tartışmalara neden olmaktadır. Maddeyle, taban fiyatın en geç 25 Temmuz tarihinde açıklanması ve sonraki üretim yıllarında resmî göstergelere dayalı otomatik bir güncelleme sisteminin uygulanması öngörülmektedir.

Fındık üretiminde gübre, mazot, ilaç, enerji ve benzeri girdiler ile işçilik giderleri belirleyici olduğundan, fiyat artış oranının yüzde 60'ı TÜİK Tarımsal Girdi Fiyat Endeksine, yüzde 40'ı ise TÜİK tarafından açıklanan mevsimlik tarım işçilerinin ortalama günlük ücretindeki yıllık değişime bağlanmaktadır. Böylece Bakanlıkça düşük üretim maliyeti açıklanması yoluyla fiyatın baskılanması ihtimali ortadan kaldırılmaktadır.

Giresun kalite fındığın nitelik ve piyasa değeri gözetilerek, bu ürün için levant kalite fiyatının yüzde 10 üzerinde taban fiyat uygulanması hükme bağlanmaktadır. Kanuni hesaplamanın asgari sınır olması; piyasa koşullarının elverişli olduğu yıllarda daha yüksek fiyat açıklanmasına imkân tanımaktadır. Fiyatın Komisyonun hesaplama cetveli esas alınarak Bakanlıkça ilan edilmesi ve hiçbir surette önceki yıl fiyatının altına düşürülebilmesi de üretici bakımından öngörülebirliliği güçlendirmektedir.

MADDE 6- Üreticinin yalnızca yüksek taban fiyatla değil, ürününü bu fiyattan satabileceğine ilişkin etkin bir kamu alım güvencesiyle korunması gerekmektedir. Maddeyle TMO'nun, Çiftçi Kayıt Sisteminde yer alan üretim alanı ve resmî verim tahmini üzerinden hesaplanan üretim miktarına kadar, alım kriterlerini taşıyan ürünün tamamını satın alması hükme bağlanmaktadır.

TMO'nun alım noktalarını zamanında açması, üreticiye makul süre içinde randevu vermesi ve ürün bedelini geciktirmeden ödemesi zorunlu hâle getirilmektedir. Süresinde yapılmayan ödemelere temerrüt faizi uygulanmasıyla ödeme süresi bağlayıcı bir güvenceye dönüştürülmektedir. TMO stoklarının hasat döneminde üretici fiyatını baskılayacak biçimde satışa çıkarılmasının sınırlandırılmasıyla kamu stok politikasının taban fiyat hedefiyle uyumlu yürütülmesi sağlanmaktadır.

MADDE 7- FİSKOBİRLİK'in fındık piyasasında üretici lehine daha etkili rol üstlenmesi, üreticinin tek bir kamu alıcısına veya özel piyasa aktörlerine bağımlılığını azaltacaktır. Bununla birlikte FİSKOBİRLİK'in özerk kooperatif yapısının korunması gerekmektedir. Maddeyle Birliğin kurumsal özerkliği saklı tutulmakta; kamu alımlarına protokolle katılması, lisanslı depoculuk, ürün işleme, pazarlama ve ihracat faaliyetlerinin desteklenmesi öngörülmektedir.

FİSKOBİRLİK'in üretici ortaklarından ürün alabilmesi için gerekli işletme sermayesine ulaşması amacıyla, kamu bankaları üzerinden Hazine faiz destekli kredi imkânı sağlanmaktadır. Bu desteklerin objektif, denetlenebilir ve üretici yararına kullanılmasını sağlamak üzere faaliyet ve denetim raporu şartı getirilmektedir. Kamu desteğinin Birliğin

özerk kooperatif yapısına müdahale aracı hâline gelmemesi ayrıca güvence altına alınmaktadır.

MADDE 8- Bir üretim sezonunda farklı kuruluşlarca birbirinden önemli ölçüde ayrılan rekolte tahminleri açıklanması, piyasa beklentilerini ve üretici fiyatlarını olumsuz etkileyebilmektedir. Maddeyle kamu kurumlarınca esas alınacak tek resmî rekolte verisinin, bilimsel yöntemlerle çalışan sınırlı sayıda uzmandan oluşan Rekolte Teknik Kurulu tarafından hazırlanması öngörülmektedir.

Kurulda üretim araştırması, kamu alımı, üretici örgütlenmesi, kooperatifçilik, akademi ve ihracat alanlarının temsil edilmesi sağlanmaktadır. Özel kuruluşların kendi tahminlerini açıklama özgürlüğüne müdahale edilmemekte; ancak kamu kararlarında ve resmî açıklamalarda yalnızca Kurulca belirlenen verinin kullanılması zorunlu tutulmaktadır. Rekolte hesabında kullanılan yöntem, örnekleme planı ve hesaplama tablolarının açıklanmasıyla bilimsel denetlenebilirlik artırılmaktadır.

MADDE 9- Fındık üreticisine verilen alan bazlı, mazot ve gübre desteklerinin ekonomik şartlar karşısında değer kaybetmemesi amacıyla destek tutarlarının her yıl Tarım-GFE yıllık değişim oranından az olmamak üzere artırılması öngörülmektedir.

Desteklerin üretim dönemi sona erdikten sonra ödenmesi, üreticinin girdi ihtiyacını kredi veya borçla karşılamasına yol açmaktadır. Bu nedenle ödemelerin gübreleme, bakım ve hasat dönemlerinden önce yapılması esası getirilmektedir. Dik ve makineli tarıma elverişsiz arazilerde üretim yapanlar ile genç ve kadın üreticilere ilave destek verilmesine olanak sağlanmaktadır. Sertifikalı organik fındık üretimine ilave alan bazlı destek verilerek çevresel sürdürülebilirlik ve katma değerli üretim teşvik edilmektedir.

MADDE 10- Zirai don, dolu, sel, heyelan, kuraklık, aşırı sıcaklık, fırtına ile hastalık ve zararlı salgınları fındık üretiminde önemli gelir kayıplarına neden olabilmektedir. Maddeyle zarar tespit ve ödeme süreçleri belirli sürelerle bağlanmakta, tarım sigortası bulunmayan üreticilerin de belirli şartlarla desteklenebilmesi sağlanmaktadır.

TARSİM primlerinin üreticiler açısından erişilebilir hâle getirilmesi amacıyla fındıkta devlet prim desteğinin artırılması ve küçük üreticiler için daha yüksek destek oranı uygulanması öngörülmektedir. Afet yılına ilişkin tarımsal kredi, vergi ve sosyal güvenlik primi borçlarının faizsiz ertelenmesine imkân tanınmaktadır. Ziraat odası temsilcisinin kesin zarar tespitine gözlemci olarak katılmasıyla sürecin şeffaflığı ve üretici güveni güçlendirilmektedir.

MADDE 11- Üreticinin hasat dönemindeki nakit ihtiyacı nedeniyle ürününü düşük fiyattan satmak zorunda kalmasının önlenmesi için lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması gerekmektedir. Maddeyle fındık üretim merkezlerinde yeterli depolama kapasitesi kurulması, depo kira ve analiz giderlerinin belirli süreyle desteklenmesi ve elektronik ürün senetlerinin finansmana erişimde kullanılmasının kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Lisanslı depoculuk sistemi, tarım ürünlerinin güvenli koşullarda depolanması, kalitesinin korunması, yetkili sınıflandırıcılarca sınıf ve derecelerinin belirlenmesi ve ürün senetleri aracılığıyla ticaretinin kolaylaştırılması esaslarına dayanmaktadır. Elektronik ürün senedinin teminat olarak kabul edildiği kredilerde ayrıca taşınmaz ipoteği talep edilmemesi, küçük üreticinin finansmana erişimini kolaylaştırmaktadır.

MADDE 12- Fındık bahçelerinin yaşlanması, verim düşüklüğü, hastalık ve zararlılarla mücadelede yetersizlik, kalite kaybı ve üretici nüfusunun yaşlanması sektörün sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Maddeyle bahçelerin gençleştirilmesi, yöreye uygun çeşitlerin korunması, toprak analizi, budama, mekanizasyon, hastalık ve zararlılarla mücadele ile kaliteli üretime yönelik çok yıllık program hazırlanması öngörülmektedir.

Yenileme nedeniyle geçici ürün kaybına uğrayan üreticilere gelir kaybı desteği verilerek bahçe gençleştirme çalışmalarının üretici aleyhine ekonomik sonuç doğurması önlenmektedir.

MADDE 13- Fındık piyasasında sağlıklı fiyat oluşumu için alım, stok, ihracat ve piyasa yoğunlaşmasına ilişkin verilerin düzenli biçimde izlenmesi gerekmektedir. Maddeyle Bakanlık ve Ticaret Bakanlığına piyasa gelişmelerini takip etme, Rekabet Kurumuna gerekli bildirimleri yapma ve üreticinin pazarlık gücünü zayıflatan uygulamalara karşı tedbir alma görevi verilmektedir.

Kamuoyuna açıklanacak yıllık piyasa raporuyla üretim, stok, alım, ihracat ve fiyat gelişmelerinin şeffaf biçimde izlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 14- Maddeyle Kanunun uygulanmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından düzenli biçimde izlenmesi ve kamuoyuna hesap verilebilirliğin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bakanlığın fiyat, destek, alım, stok, afet, depolama, ihracat ve FİSKOBİRLİK faaliyetleri hakkında yıllık rapor sunması zorunlu hâle getirilerek Kanunda öngörülen görevlerin yalnızca idari denetime bırakılmaması sağlanmaktadır.

MADDE 15- Kanunun uygulanması için gerekli ikincil düzenlemelerin belirli sürede çıkarılması ve fiyat hesaplama sisteminin yönetmelikle değiştirilmemesi amaçlanmaktadır. Kanunda belirlenen yüzdelik ağırlıkların, fiyat farklarının ve sürelerin idari düzenlemelerle azaltılamayacağı açıkça hükme bağlanmaktadır. Kanunda açıkça belirlenen sürelerin idari düzenlemelerle uzatılması da yasaklanmaktadır.

MADDE 16- Kanun kapsamındaki kamu alımı, destekleme, lisanslı depoculuk, afet yardımı ve finansman giderlerinin ilgili kurum bütçeleri ile genel bütçeden karşılanması öngörülmektedir. Böylece Kanunla verilen görevlerin mali kaynağına ilişkin belirsizlik önlenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Kalıcı fiyat güncelleme sisteminin sağlıklı biçimde işlemesi için başlangıç fiyatının açıkça belirlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle 2026 üretim yılında elli randıman levant kalite kabuklu fındık fiyatı kilogram başına 350 Türk lirası, Giresun kalite

findık fiyatı ise bunun yüzde 10 fazlası olan 385 Türk lirası olarak güvence altına alınmaktadır.

Sonraki yıllardaki fiyatlar, bu tutarlar üzerinden Kanunun 4'üncü maddesindeki resmî endeks esaslı yöntemle güncellenecektir.

MADDE 17- Yürürlük maddesidir.

MADDE 18- Yürütme maddesidir.

FINDIK ÜRETİMİNİN DESTEKLENMESİ VE FINDIK PİYASASININ DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- Bu Kanunun amacı; fındık üretiminin sürdürülebilirliğini sağlamak, üreticinin gelirini ve emeğinin karşılığını korumak, fındık piyasasında istikrar ve şeffaflığı güçlendirmek, taban alım fiyatının belirlenme esaslarını düzenlemek, kamu alım güvencesi sağlamak ve fındığın üretimi, depolanması, finansmanı ve pazarlanmasına ilişkin temel tedbirleri belirlemektir.

Bu Kanun; kabuklu fındık üretimini, taban alım fiyatının belirlenmesini, kamu alımlarını, destekleme ödemelerini, rekolte tespitini, doğal afet yardımlarını, lisanslı depoculuğu, ürün finansmanını ve bu alanlarda görevli kamu kurumları ile üretici örgütlerinin faaliyetlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- Bu Kanununda geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - b) ÇKS: Çiftçi Kayıt Sistemini,
 - c) FİSKOBİRLİK: Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğini,
 - ç) Giresun kalite fındık: İlgili ürün standardında Giresun kalite olarak tanımlanan kabuklu fındığı,
 - d) Komisyon: Fındık Piyasası ve Fiyat İstikrar Komisyonunu,
 - e) Levant kalite fındık: İlgili ürün standardında levant kalite olarak tanımlanan kabuklu fındığı,
 - f) Lisanslı depo: 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında faaliyet gösteren fındık lisanslı depo işletmesini,
 - g) Rekolte: Bir üretim yılında hasat edilmesi beklenen kabuklu fındık miktarını,
 - ğ) Taban alım fiyatı: Elli randıman levant kalite kabuklu fındık için üreticiye ödenecek kilogram başına asgari alım fiyatını,
 - h) Tarım-GFE: Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Tarımsal Girdi Fiyat Endeksini,
 - ı) TMO: Toprak Mahsulleri Ofisini,
 - i) Üretici: ÇKS'ye kayıtlı olarak fındık üretimi yapan gerçek veya tüzel kişiyi,
- ifade eder.

Komisyonun kuruluşu

MADDE 3- Fındık üretimi ve piyasasına ilişkin kamu politikaları arasında eş güdüm sağlamak üzere Bakanlık bünyesinde Fındık Piyasası ve Fiyat İstikrar Komisyonu kurulmuştur.

(1) Komisyon;

a) Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı,

b) TMO Genel Müdürü,

c) Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü,

ç) Ticaret Bakanlığınca görevlendirilecek genel müdür düzeyinde bir temsilci,

d) Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürü,

e) Türkiye Ziraat Odaları Birliğince görevlendirilecek bir temsilci,

f) FİSKOBİRLİK yönetim kurulunca görevlendirilecek bir temsilci,

g) Ulusal Fındık Konseyince görevlendirilecek bir temsilci,

ğ) Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliğince görevlendirilecek bir temsilci,

h) Yükseköğretim Kurulunca, fındık üretimi veya ekonomisi alanında bilimsel çalışmaları bulunan öğretim üyeleri arasından üç yıl süreyle görevlendirilecek bir öğretim üyesi,

ı) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince, fındık üretiminin yoğun olduğu illerde faaliyet gösteren ticaret borsaları arasından görevlendirilecek bir temsilci,

olmak üzere on bir üyeden oluşur.

(2) Komisyona Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı başkanlık eder. Başkanın katılmadığı toplantılara TMO Genel Müdürü başkanlık eder.

(3) Temsilci üyelerin görev süresi üç yıldır. Süresi dolan üye yeniden görevlendirilebilir. Görevi sona eren üyenin yerine aynı usulle yeni üye görevlendirilir.

(4) Komisyon tarafından bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca hazırlanan taban alım fiyatı hesaplama cetveli kamuoyuna açıklanır. Bakanlık, taban alım fiyatını bu cetvele göre hesaplanan tutarın altında ilan edemez.

Komisyonun görevleri ve çalışma usulü

MADDE 4- Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Bu Kanunda belirlenen taban alım fiyatına ilişkin hesaplama cetvelini hazırlamak ve en geç 15 Temmuz tarihinde Bakanlığa sunmak,

b) Resmî rekolte tespitini karara bağlamak,

c) TMO ve FİSKOBİRLİK'in alım, depo ve finansman kapasitesini değerlendirmek,

ç) Fındık üretimi, stok durumu, iç ve dış talep, ihracat, fiyat ve piyasa yoğunlaşmasına ilişkin gelişmeleri izlemek,

d) Destekleme, lisanslı depoculuk, bahçe yenileme, hastalık ve zararlılarla mücadele programları hakkında öneride bulunmak,

e) Her yıl en geç haziran ayı sonuna kadar Fındık Piyasası Değerlendirme Raporu yayımlamak.

(1) Komisyon yılda en az üç kez toplanır. Başkanın çağrısı veya en az dört üyenin yazılı talebi üzerine olağanüstü toplantı yapılabilir. Taban fiyat ve rekolte gündemli toplantıların yapılması zorunludur.

(2) Komisyon en az yedi üyenin katılımıyla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Oyların eşitliği hâlinde Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

(3) Komisyon üyeleri, temsil ettikleri kurumların talep edilen bilgi ve belgelerini toplantıdan en geç beş iş günü önce Komisyon sekreteryasına iletir.

(4) Komisyonun sekreteryaya hizmetleri Bakanlıkça yürütülür. Kararlar, hesaplama cetvelleri ve karşı oy gerekçeleri toplantı tarihinden itibaren beş iş günü içinde Bakanlığın internet sitesinde yayımlanır.

Taban alım fiyatı ve fiyatın güncellenmesi

MADDE 5- Taban alım fiyatı, Komisyon tarafından hazırlanan hesaplama cetveli esas alınarak Bakanlıkça her yıl hasat başlamadan önce, en geç 25 Temmuz tarihinde ilan edilir.

(1) 2027 ve izleyen üretim yıllarında elli randıman levant kalite kabuklu fındık taban alım fiyatı, bir önceki üretim yılında bu kalite için ilan edilen taban alım fiyatının aşağıdaki formüle göre artırılmasıyla belirlenir:

Yıllık fiyat artış oranı = (Tarım-GFE'nin son açıklanan yıllık değişim oranı $\times$ 0,60) + (TÜİK tarafından açıklanan mevsimlik tarım işçilerinin ortalama günlük ücretindeki son yıllık değişim oranı $\times$ 0,40).

(2) İkinci fıkrada belirtilen göstergeler bakımından, fiyatın ilan edildiği tarihte yayımlanmış en güncel yıllık değişim oranları esas alınır. Hesaplanan yıllık fiyat artış oranı sıfırdan az olamaz.

(3) Hesaplama sonucu bulunan tutar yukarı yönlü olarak en yakın on kuruşa tamamlanır. Taban alım fiyatı hesaplanan tutarın altında belirlenemez; piyasa koşulları gözetilerek daha yüksek fiyat ilan edilebilir.

(4) Giresun kalite kabuklu fındığın taban alım fiyatı, aynı üretim yılı için hesaplanan levant kalite taban alım fiyatının yüzde 10 fazlası olarak uygulanır.

(5) Elli randımanın üzerindeki her bir randıman için ürünün ait olduğu kalite bakımından ilan edilen elli randıman fiyatının yüzde 2'si oranında ilave ödeme yapılır. Elli randımanın altındaki ürünlere uygulanacak kesintiler, kalite kaybıyla orantılı olmak ve elli randıman fiyatının randıman başına yüzde 2'sini aşmamak üzere TMO alım esaslarında düzenlenir.

(6) Bu maddede belirtilen resmî göstergelerden birinin yayımdan kaldırılması hâlinde TÜİK tarafından aynı maliyet unsurundaki değişimi ölçmek üzere yayımlanan en yakın kapsamlı

gösterge kullanılır. Kullanılan göstergenin adı, oranı ve hesaplama cetveli fiyatla birlikte ilan edilir.

(7) Taban alım fiyatı hiçbir surette bir önceki üretim yılı için ilan edilen taban alım fiyatının altında belirlenemez.

TMO alım garantisi, alım takvimi ve ödemeler

MADDE 6- TMO, ÇKS'ye kayıtlı üreticilerin, kayıtlı üretim alanı ile resmî rekolte çalışmasında ilgili ilçe için belirlenen ortalama verimin çarpılmasıyla hesaplanan miktara kadar satışa sunduğu ve ilan edilen alım kriterlerini taşıyan kabuklu fındığın tamamını taban alım fiyatından satın almakla yükümlüdür.

(1) Doğal afet, verim farklılığı veya maddi hata nedeniyle birinci fıkraya göre hesaplanan miktarın üzerinde ürün elde ettiğini belgeleyen üreticinin talebi, il veya ilçe tarım ve orman müdürlüğünce en geç beş iş günü içinde karara bağlanır.

(2) TMO, taban alım fiyatının ilanından itibaren beş iş günü içinde alım noktalarını ve alım takvimini ilan eder; en geç on iş günü içinde alımlara başlar. Alım noktaları, üretim miktarı ve ulaşım imkânları gözetilerek üreticinin ürünü makul mesafede teslim edebileceği sayıda kurulur.

(3) Üreticiye, başvuru tarihinden itibaren on iş gününü aşan bir tarihe randevu verilemez. Alım kapasitesinin yetersiz kalması hâlinde TMO; lisanslı depolar, FİSKOBİRLİK ve uygun kamu depolarıyla hizmet alımı veya protokol yaparak bu süreye uymakla yükümlüdür.

(4) Ürün bedeli teslim tarihinden itibaren en geç yedi iş günü içinde üreticinin banka hesabına ödenir. Bu süre içinde ödenmeyen tutara, sürenin sona erdiği tarihi izleyen günden itibaren 3095 sayılı Kanun uyarınca temerrüt faizi uygulanır.

(5) Alım kriterleri hasat başlamadan önce ilan edilir. İnsan sağlığı ve ürün güvenliğiyle doğrudan ilgili olmayan şekil, renk, çatlak oranı ve benzeri kriterler, üreticinin ürününün alım dışı bırakılması sonucunu doğuracak biçimde uygulanamaz; kalite farklılığı fiyat indirimiyle karşılanır.

(6) TMO stoklarında bulunan kabuklu fındık, yeni ürün hasadının başlamasından önceki otuz gün içinde ve hasat döneminde üretici fiyatını düşürücü etki doğuracak miktar, yöntem veya vadeyle satışa çıkarılamaz. Zorunlu hâllerde yapılacak satışlara ilişkin gerekçe ve piyasa etki değerlendirmesi satıştan önce kamuoyuna açıklanır.

FİSKOBİRLİK'in güçlendirilmesi ve kamu alımlarına katılımı

MADDE 7- FİSKOBİRLİK'in kurumsal ve yönetsel özerkliği saklıdır. Birliğin üretici ortaklarından ürün alımı, depolama, işleme, paketleme, pazarlama, markalaşma ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesi kamu tarafından desteklenir.

(1) TMO, kamu alım programının bir bölümünü, taban alım fiyatı ve ödeme süreleri aynen uygulanmak şartıyla, yapılacak protokol kapsamında FİSKOBİRLİK ve bağlı kooperatifleri

aracılığıyla gerçekleştirebilir. Bu kapsamda teslim alınan ürünler TMO adına veya protokolde belirlenen esaslara göre FİSKOBİRLİK adına satın alınabilir.

(2) FİSKOBİRLİK'e, üretici ortaklarından yapacağı ürün alımları için kamu bankalarınca Hazine faiz destekli işletme kredisi kullanırılır. Kredi limiti; Birliğin alım programı, mali yapısı, depolama kapasitesi ve önceki dönem faaliyetleri dikkate alınarak belirlenir.

(3) Kamuya ait atıl depolar, ürün işleme tesisleri ve uygun taşınmazlar; mülkiyeti devredilmeksizin, piyasa rayicinden düşük olmamak üzere FİSKOBİRLİK'e kiralanabilir. Lisanslı depo yatırımlarında yatırım ve faiz desteği sağlanır.

(4) Bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanılması; bağımsız denetim raporunun, üretici ortaklardan yapılan alım miktarının, ortalama ödeme süresinin, işlenen ve ihraç edilen ürün miktarının kamuoyuna açıklanması şartına bağlıdır.

(5) Kamu desteğiyle alınan ürünlerin üretici aleyhine piyasa baskısı oluşturacak biçimde toplu satışa konu edilmemesi esastır. Satış programı Komisyona bildirilir.

(6) Bu madde kapsamında sağlanan kamu destekleri, FİSKOBİRLİK'in kurumsal, yönetsel ve mali özerkliğini ortadan kaldıracak veya kooperatif organlarının iradesine müdahale edecek şekilde kullanılamaz.

Resmî rekoltenin belirlenmesi

MADDE 8- Kamu kurum ve kuruluşlarınca kullanılacak resmî fındık rekoltesi, Komisyona bağlı olarak çalışan Rekolte Teknik Kurulu tarafından belirlenir.

(1) Rekolte Teknik Kurulu;

a) Fındık Araştırma Enstitüsünden iki uzman,

b) TAGEM'den bir uzman,

c) TMO'dan bir uzman,

ç) Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden bir ziraat mühendisi,

d) FİSKOBİRLİK'ten bir uzman,

e) Yükseköğretim Kurulunca fındık üretimi alanında görevlendirilecek bir öğretim üyesi,

f) Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliğinden bir uzman,

olmak üzere sekiz üyeden oluşur. Kurula Fındık Araştırma Enstitüsünün kıdemli temsilcisi başkanlık eder.

(2) Rekolte tespitinde örnek bahçe sayısı, örnekleme yöntemi, çotanak sayımı, boş ve dolu meyve oranı, önceki yılların verim kayıtları, meteorolojik veriler, hastalık ve zararlı etkileri ile afet zararları birlikte değerlendirilir.

(3) Teknik Kurul en az altı üyenin katılımıyla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır. Rapor, kullanılan yöntem ve il bazındaki sonuçlarla birlikte en geç 10 Temmuz tarihinde Komisyona sunulur.

(4) Komisyon resmî rekolteyi en geç 15 Temmuz tarihinde ilan eder. Kamu kurum ve kuruluşlarının alım, destekleme, ihracat ve stok politikalarında bu veri esas alınır. Diğer gerçek ve tüzel kişilerce açıklanan tahminler resmî rekolte niteliği taşımaz.

(5) Resmî rekolte çalışmasında kullanılan ham veriler, ticari sır ve kişisel veriler korunmak suretiyle kamuoyunun erişimine açılır.

(6) Rekolte tespitinde kullanılan yöntem, örnekleme planı, örnek bahçelerin il ve ilçe bazındaki dağılımı, sayım formları ve hesaplama tabloları; kişisel veriler ve ticari sırlar korunmak suretiyle resmî rekolteyle birlikte kamuoyuna açıklanır.

Destekleme ödemeleri

MADDE 9- Fındık üreticilerine alan bazlı gelir desteği ile mazot ve gübre desteği verilir. Bu desteklerin birim tutarları her yıl, bir önceki yıl için uygulanan tutarların Tarım-GFE'nin son açıklanan yıllık değişim oranı kadar artırılmasıyla belirlenir. Artış oranı sıfırdan az olamaz.

(1) Alan bazlı gelir desteğinin en az yüzde 50'si gübreleme ve bahçe bakım dönemi başlamadan önce, kalan kısmı ise hasattan en az otuz gün önce ödenir. Mazot ve gübre destekleri aynı veya nakdî olarak verilebilir.

(2) Eğimi yüzde 20'nin üzerinde olan, makineli hasat imkânı sınırlı bulunan fındık bahçeleri için alan bazlı desteğin yüzde 25'i oranında ilave destek verilir.

(3) Kırk yaşını doldurmamış üreticiler ile kadın üreticilere ait işletmelerde; budama ekipmanı, tarımsal mekanizasyon, kurutma sistemi ve küçük ölçekli depo yatırımlarına uygulanacak hibe oranı genel hibe oranından en az on puan yüksek belirlenir.

(4) Toprak ve yaprak analizi giderleri, Bakanlıkça belirlenecek sınırlar içinde destekleme kapsamına alınır. Analiz sonuçlarına uygun gübreleme yapan üreticilere ilave destek verilebilir.

(5) Destekleme ödemeleri üreticinin kamuya olan borçları gerekçe gösterilerek kesilemez veya mahsup edilemez; üreticinin yazılı talebi saklıdır.

(6) Organik tarım mevzuatına uygun ve sertifikalı olarak fındık üretimi yapan üreticilere, aynı üretim yılı için uygulanan alan bazlı gelir desteğinin yüzde 20'si oranında ilave destek ödenir.

Doğal afetler, tarım sigortası ve gelir kaybı desteği

MADDE 10- Zirai don, dolu, sel, taşkın, heyelan, kuraklık, aşırı sıcaklık, fırtına, yangın ile yaygın hastalık veya zararlı nedeniyle fındık üretiminin zarar görmesi hâlinde il veya ilçe tarım ve orman müdürlüklerince ön zarar tespiti olayın sona ermesinden itibaren on beş gün, kesin zarar tespiti ise otuz gün içinde tamamlanır.

(1) Kesinleşen zarar oranı yüzde 30 ve üzerinde olan üreticilere, zarar gören ürün miktarı ile ilgili üretim yılı taban alım fiyatı esas alınarak gelir kaybı desteği ödenir. Ödeme, kesin zarar tespitinden itibaren en geç kırk beş gün içinde yapılır.

(2) Tarım sigortası bulunmayan üreticilere yapılacak ödeme, aynı zarar için sigortalı üreticiye TARSİM kapsamında ödenebilecek tutarın yüzde 60'ını geçemez. Sigorta yaptıramamanın

ödeme gücünden veya sigorta kapsamı dışında kalan bir riskten kaynaklandığının belgelenmesi hâlinde bu oran yüzde 80 olarak uygulanır.

(3) Fındık ürününde TARSİM priminin en az yüzde 70'i Devlet tarafından karşılanır. Toplam fındık üretim alanı on dekarı geçmeyen üreticiler bakımından devlet prim desteği yüzde 80 olarak uygulanır.

(4) Afetten zarar gören üreticilerin kamu bankaları ile Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçları, vergi borçları ve tarımsal faaliyetten kaynaklanan sosyal güvenlik primi borçları talep üzerine bir yıl faizsiz ertelenir. Zararın yüzde 50'yi aşması hâlinde erteleme süresi iki yıldır.

(5) Aynı zarar için mükerrer ödeme yapılamaz. Sigorta tazminatı ile kamu desteğinin toplamı gerçekleşen zararı aşamaz.

(6) Kesin zarar tespit çalışmalarına, ilgili ziraat odasınca görevlendirilecek bir temsilci gözlemci olarak katılır. Gözlemcinin tespit ve itirazları tutanağa yazılır ve kesin zarar tespit raporunun ekinde değerlendirilir.

Lisanslı depoculuk, elektronik ürün senedi ve ürün finansmanı

MADDE 11- Bakanlık ile Ticaret Bakanlığı, fındık üretiminin yoğun olduğu ilçelerde üretim miktarıyla uyumlu lisanslı depo kapasitesinin oluşturulması için beş yıllık yatırım programını hazırlamakla yükümlüdür.

(1) ÇKS'ye kayıtlı üreticinin lisanslı depoya teslim ettiği fındık için ilk altı aya ait;

a) Depo kira ücretinin yüzde 75'i,

b) Yetkili sınıflandırıcı analiz ücretinin tamamı,

c) Ürünün üretim yerinden en yakın lisanslı depoya taşınması giderinin yüzde 50'si,

Bakanlık bütçesinden karşılanır.

(2) Toplam üretim alanı on dekarı geçmeyen üreticiler bakımından ikinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen destek oranları yüzde 100 olarak uygulanır.

(3) Elektronik ürün senedi karşılığında kamu bankalarından kullanılan kredilerde faizin en az yüzde 75'i Hazine tarafından karşılanır. Kredi miktarı, elektronik ürün senedinin kredi tarihindeki piyasa değerinin yüzde 70'ini aşamaz.

(4) TMO ve FİSKOBİRLİK, alım yükümlülüklerini lisanslı depoya teslim edilen ürünün elektronik ürün senedini satın almak suretiyle de yerine getirebilir. Bu hâlde ödeme süresi elektronik ürün senedinin devrinden itibaren üç iş günüdür.

(5) Lisanslı depo ve yetkili sınıflandırıcılar üreticiler arasında ayırım yapamaz; analiz sonucu, numune ve itiraz usulü üreticiye yazılı veya elektronik olarak bildirilir. Üreticinin talebi hâlinde ikinci bir yetkili sınıflandırıcı tarafından karşı analiz yapılır. İlk analizle karşı analiz arasında belirgin farklılık bulunması hâlinde karşı analiz gideri ilk sınıflandırıcı tarafından karşılanır.

(6) Elektronik ürün senedi teminat gösterilerek kullandırılan kredilerde üreticiden ilave taşınmaz ipoteği talep edilemez. Elektronik ürün senedinin kredi borcunu karşılamaya yetmediği hâller saklıdır.

Bahçelerin yenilenmesi, verim, kalite ve zararlılarla mücadele

MADDE 12- Bakanlık, fındık bahçelerinin gençleştirilmesi, yöreye uygun çeşitlerin korunması, verimin ve ürün kalitesinin artırılması, iklim değişikliğine uyum, toprak sağlığının korunması ve hastalıklarla zararlılarla mücadele amacıyla beş yıllık Fındık Üretimini Geliştirme Programını hazırlamak ve uygulamakla yükümlüdür.

(1) Program kapsamında;

- a) Yaşlı ve verimsiz bahçelerin kademeli yenilenmesi,
- b) Budama, dip sürgünü temizliği, gübreleme ve toprak ıslahı,
- c) Kahverengi kokarca ve diğer zararlılarla toplu mücadele,
- ç) Kurutma, depolama ve aflatoksin oluşumunun önlenmesi,
- d) Eğimli araziler için uygun tarım makinelerinin geliştirilmesi ve ortak kullanımı,
- e) Giresun kalite başta olmak üzere yerel çeşitlerin genetik kaynaklarının korunması, desteklenir.

(2) Bahçe yenilemesi nedeniyle ürün kaybına uğrayan üreticiye, yenilenen alan için üç üretim yılını geçmemek üzere gelir kaybı desteği verilir. Destek tutarı, yenilemeden önceki üç yılın ortalama verimi ile ilgili yılın taban alım fiyatı esas alınarak belirlenir ve ilk yıl yüzde 70, ikinci yıl yüzde 50, üçüncü yıl yüzde 30 oranında uygulanır.

(3) Hastalık ve zararlılarla toplu mücadelede kullanılacak biyolojik ve biyoteknik mücadele araçları ile ruhsatlı ilaç giderlerinin en az yüzde 75'i kamu tarafından karşılanır.

(4) Bakanlık, üreticilere ücretsiz yayım, eğitim ve teknik danışmanlık hizmeti sunar; il ve ilçe düzeyinde yeterli sayıda ziraat mühendisi görevlendirir.

Piyasa şeffaflığı ve rekabetin korunması

MADDE 13- Bakanlık; üretim, rekolte, kamu alımı, özel sektör alımı, lisanslı depo stoku, TMO ve FİSKOBİRLİK stokları ile ortalama üretici fiyatlarına ilişkin verileri aylık olarak yayımlar.

(1) Ticaret Bakanlığı; fındık ve mamullerinin ihracat miktarını, ihracat değerini, ülke gruplarını ve ürün türlerine göre ortalama ihraç birim değerlerini aylık olarak kamuoyuna açıklar.

(2) Bakanlık ile Ticaret Bakanlığı, fındık alım ve işleme piyasasında rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem, hâkim durumun kötüye kullanılması veya üretici fiyatlarının yapay biçimde baskılanmasına ilişkin belirti tespit etmesi hâlinde durumu belgeleriyle birlikte Rekabet Kurumuna bildirir.

(3) Kamu kurumları ile kamu desteğinden yararlanan birlik, kooperatif ve şirketler; stok ve satış politikalarını üretici fiyatını yapay biçimde düşürecek şekilde yürütemez.

(4) Komisyon, her üretim yılının sonunda fiyat oluşumu, üretici geliri, kamu alımları, ihracat ve piyasa yoğunlaşmasına ilişkin sonuç raporu yayımlar.

Denetim ve yıllık rapor

MADDE 14- Bakanlık, her yıl şubat ayı sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna; taban alım fiyatının hesaplanması ve uygulanması, destekleme ödemeleri, TMO alımları ve stok satışları, FİSKOBİRLİK'in bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri, resmî rekolte, lisanslı depoculuk, afet ödemeleri, ihracat, stoklar ve piyasa gelişmeleri hakkında ayrıntılı bir uygulama ve denetim raporu sunar.

(1) Raporda, bu Kanunda öngörülen süre ve yükümlülöklere uyulup uyulmadığı, ayrılan ve kullanılan bütçe kaynakları, yararlanan üretici sayısı ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ayrı başlıklar hâlinde gösterilir.

(2) Rapor, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğu tarihte Bakanlığın internet sitesinde kamuoyuna açıklanır.

Düzenleyici işlemler

MADDE 15- Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(1) Ticaret Bakanlığının görev alanına giren lisanslı depoculuk, elektronik ürün senedi, ihracat ve piyasa gözetimi hükümlerine ilişkin düzenlemeler Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak hazırlanır.

(2) Yönetmelikle; bu Kanunda belirtilen fiyat güncelleme ağırlıkları, kalite fiyat farkı, randıman ilavesi, kamu alım ve ödeme süreleri, desteklerin asgari artış oranları ve üretici lehine düzenlenen diğer asgari oranlar azaltılamaz veya ortadan kaldırılamaz.

(3) Bu Kanunda açıkça belirlenen ilan, alım, ödeme, raporlama ve zarar tespit süreleri yönetmelik veya diğer idari düzenlemelerle uzatılamaz.

Finansman

MADDE 16- Bu Kanun kapsamında TMO'ya verilen alım görevinden doğan finansman ihtiyacı, görevlendirme bedeli ve finansman giderleri genel bütçeden karşılanır.

(1) Destekleme, afet yardımı, bahçe yenileme, lisanslı depoculuk ve ürün finansmanı giderleri için her yıl Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur.

(2) Hazine faiz destekli kredilere ilişkin giderler Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

(3) Bu Kanun kapsamındaki destekler, ilgili mevzuat uyarınca sağlanan diğer desteklerden yararlanmaya engel oluşturmaz; aynı gider için mükerrer ödeme yapılamaz.

2026 üretim yılı taban alım fiyatı

GEÇİCİ MADDE 1- 2026 üretim yılında elli randıman levant kalite kabuklu fındık taban alım fiyatı kilogram başına 350 Türk lirasından az olamaz.

(1) 2026 üretim yılında Giresun kalite kabuklu fındık taban alım fiyatı, birinci fıkradaki fiyatın yüzde 10 fazlası olan kilogram başına 385 Türk lirasından az olamaz.

(2) 2026 üretim yılında elli randımanın üzerindeki her bir randıman için 5'inci maddenin beşinci fıkrasındaki ilave ödeme uygulanır.

(3) 2027 üretim yılı fiyatının hesaplanmasında bu maddede belirlenen 350 Türk liralık levant kalite fiyatı esas alınır.

Yürürlük

MADDE 17- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.